

Ткаченко Т. О.
студентка ІПКОЮ, 1 курс, 1 група,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
науковий керівник – **Уманець О. В.**,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри культурології

РОЛЬ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження ролі засобів масової інформації у сучасній культурі України зумовлена надзвичайним зростанням їх значущості в житті суспільства, глобальним впливом на формування громадської думки та зміною індустріального суспільства новим постіндустріальним – інформаційним.

Людина не може розвиватись, бути адекватним членом суспільства без отримання інформації та її обміну в процесі комунікації. Однак за сучасних соціокультурних реалій інформація містить в собі сугестивний компонент. Це спричиняє певним чином отождоження слова й навіювання, ускладнює визначення етичного «знаку» інформації, яка може мати як позитивний, так і негативний маніпулятивний ефект, поширюваний на велику аудиторію.

Масштабність такого впливу – результат як різноманіття ЗМІ (друковані, аудіовізуальні, електронні тощо), так і миттєвості їх реагування на події. Однак, інформаційні потоки, доносячи до аудиторії офіційну інформацію – закони, розпорядження, постанови, укази тощо, передаючи волю і вимоги влади, одночасно транслюють й певні погляди, ідеї, вчення, політичні програми, платформи громадських організацій, політичних партій, фракцій.

Значні суспільно-політичні наслідки діяльності ЗМІ, таким чином зумовлені можливістю їх впливу на громадську думку – «поширене, інтенсивне і усталене оціночне судження певної спільноти щодо загальнозначущих питань суспільного життя» [1, с. 164]. Сьогодні загально визначеними засобами здійснення ЗМІ «непрямого» впливу на громадську думку є так звані «25-й кадр», асоціації та порівняння, стереотипізація, подання інформації в неповному обсязі та тенденційному висвітленні, звернення до псевдо-експертів первинна оцінка події в певному етичному ракурсі тощо, які загалом спрямовують формування ставлення. Досліджуючи вплив ЗМІ на громадську думку, не можна оминати проблему викривленої інформації, що мас-медіа

використовує як спосіб маніпуляції. Головними причинами викривленого висвітлення подій у сучасних ЗМІ є перебільшення цінності новини, організаційне викривлення, особистий ракурс репрезентації події, значущість зовнішнього впливу (політичного, економічного тощо), спрямованість на формування конкретного враження від події та її оцінки.

Наслідками викривлення інформації, що ґрунтується на цілеспрямованому обмані, приховуванні та спотворенні, стає нівелювання здатності особистості до критичного мислення, цілеспрямоване маніпулювання її свідомістю, деформація системи гуманістичних цінностей соціуму.

ЗМІ – своєрідна «четверта влада» – уможливають для суспільства спостереження за подіями та процесами, які відбуваються в державі й усьому світі, формують відносини причетності кожного члена спільноти до них та водночас громадську думку як в позитивному, так і в негативному спрямуваннях.

Література

1. Культура України: тезаурус і персоналії / Л. В. Анучина, О. А. Стасевська, О. В. Уманець та ін.; за ред. Л. В. Анучиної, О. А. Стасевської, О. В. Уманець; наук. ред. В. О. Лозової. – Харків: Право, 2014. – 276 с.
2. Канченко А. В. Вплив засобів масової інформації на прийняття політичних рішень / А. В. Канченко // Стратегічні пріоритети, 2009, №4. – С. 40–45.

Требух В. О.

студент ШЮК для СБУ, 1 курс, 3 група,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
науковий керівник – **Слюсаренко Т. О.**,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
кандидат мистецтвознавства, асистент
кафедри культурології

ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Мораль – це чинник, історичне існування якого традиційно пов’язане як з упорядкуванням, організацією та регуляцією відносин між людьми, так і зі створенням та впровадженням нових механізмів соціальної та культурної

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра культурології

ДУХОВНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ
ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ ЧАСУ
(до 150-річчя заснування «Просвіти»)

Тези доповідей учасників
Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Харків, 23 квітня 2018 р.

Харків
«Право»
2018

УДК 008(477)
Д85

Редакційна колегія:
*А. П. Гетьман (голова), В. О. Лозовой, О. В. Уманець,
Г. С. Савченко, О. А. Стасевська*

Д85 **Духовна** культура України перед викликами часу (до 150-річчя заснування «Просвіти») : тези доп. учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 23 квіт. 2018 р.). – Харків : Право, 2018. – 212 с.

ISBN 978-966-937-408-0

Збірка містить тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Духовна культура України перед викликами часу (до 150-річчя заснування «Просвіти»)», в яких висвітлені актуальні питання духовного буття сучасної України, національної ідентифікації та збереження культурної пам'яті.

Відповідальність за достовірність наданих матеріалів несуть автори.

УДК 008(477)

ISBN 978-966-937-408-0

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2018
© Оформлення. Видавництво «Право», 2018